

Priprava Nacionalnega načrta za obnovo narave



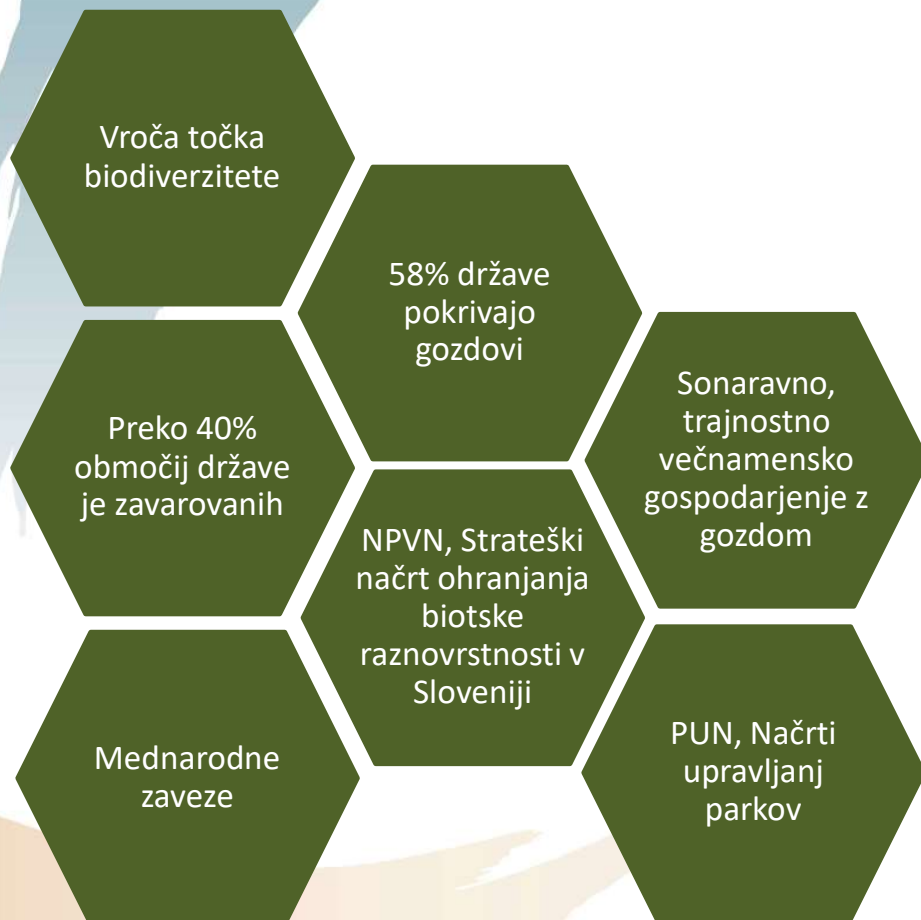
Brdo pri Kranju
13.6.2025

Direktorat za naravo
Ministrstvo za naravne vire in prostor



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

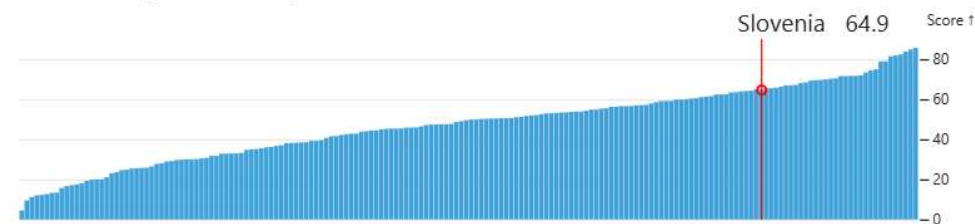
Varstvo narave v Sloveniji



Indeks biodivezitate, Slovenija 32. mesto (od 180)

Biodiversity & Habitat

Score by Country

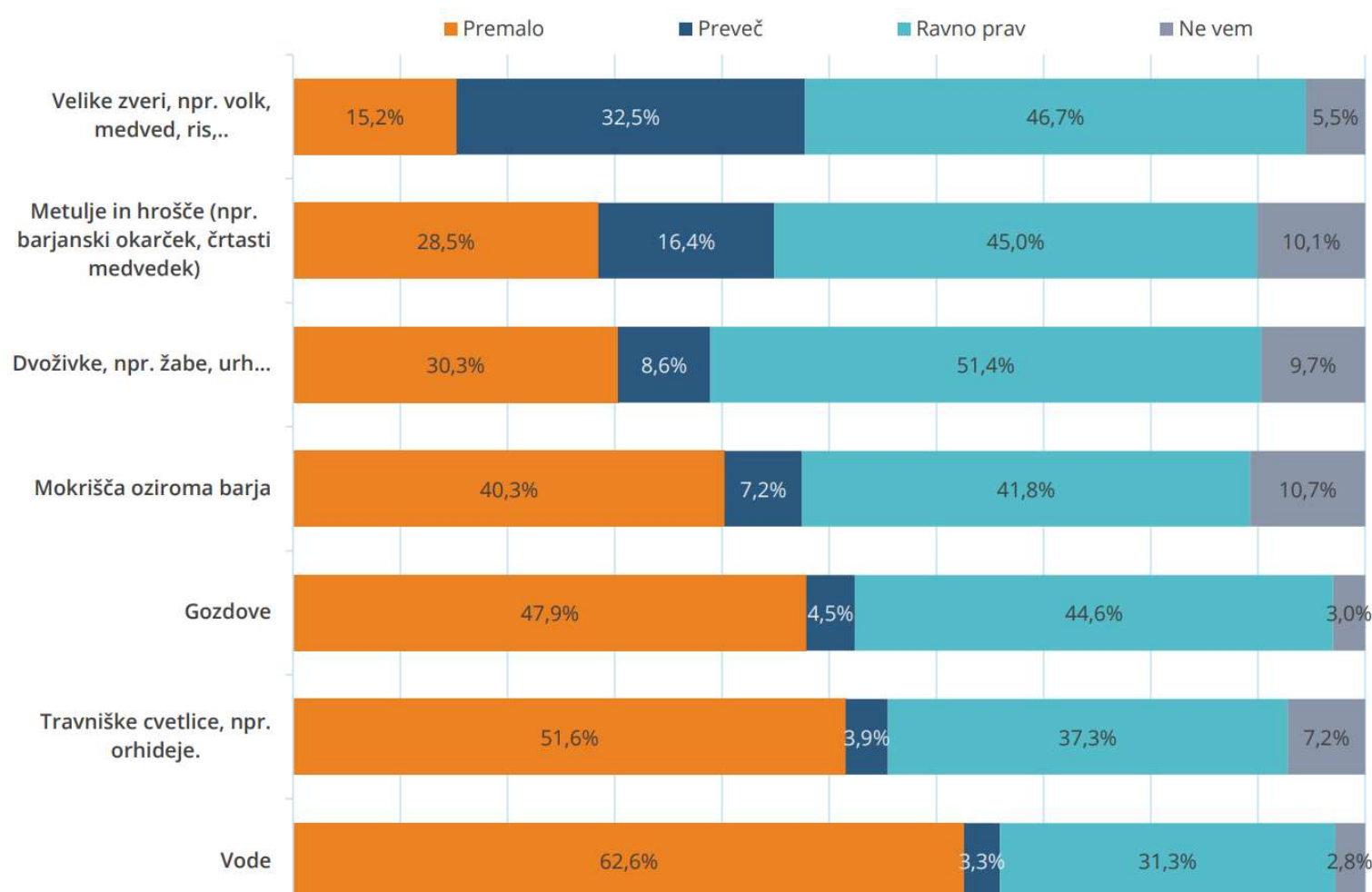


Vir: Yale school of the Environment, 2024



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

Kako po vašem mnenju v Sloveniji varujemo naravo?



Nagrada
Rada Smerduja

*Raziskava javnega mnenja
o odnosu javnosti do Nature
2000 v Sloveniji, Poročilo o
raziskavi, Zavod Štirna,
LIFE integrirani projekt za
okrepljeno upravljanje
Nature 2000 v Sloveniji,
LIFE IP NATURA.SI - LIFE
17 IPE/SI/000011, januar
2025*



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

Stanje narave v Sloveniji

Primer habitatnih tipov po Habitatni direktivi



Nagrada
Rada Smekduja

Število HT v določenem stanju	2004 - 2006	2007 - 2012	2013 - 2018	2019 – 2024 ocena v pripravi
Ugodno	39	38	34	?
Neugodno– nezadostno stanje ohranjenosti	32	25	28	?
Neugodno– slabo stanje ohranjenosti	18	25	27	?
Neznano	0	1	0	?

Delež števila HT in **površin** v neugodnem stanju po skupinah (2013 - 2018):

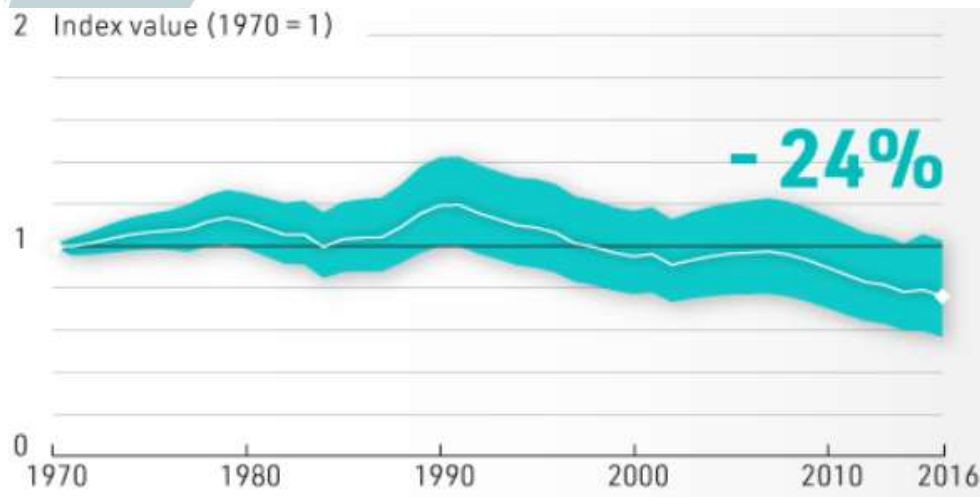
- Mokrišča: 63%/**21%**
- Travišča: 63%/**21%**
- Reke, jezera ter obrečni in obrežni habitati: 81%/**36%**
- Gozdovi: 69%/**29%**

Vir: Zbirna poročila po 17. členu Direktive o habitatih, ZRSVN in ocena v pripravi za 2025

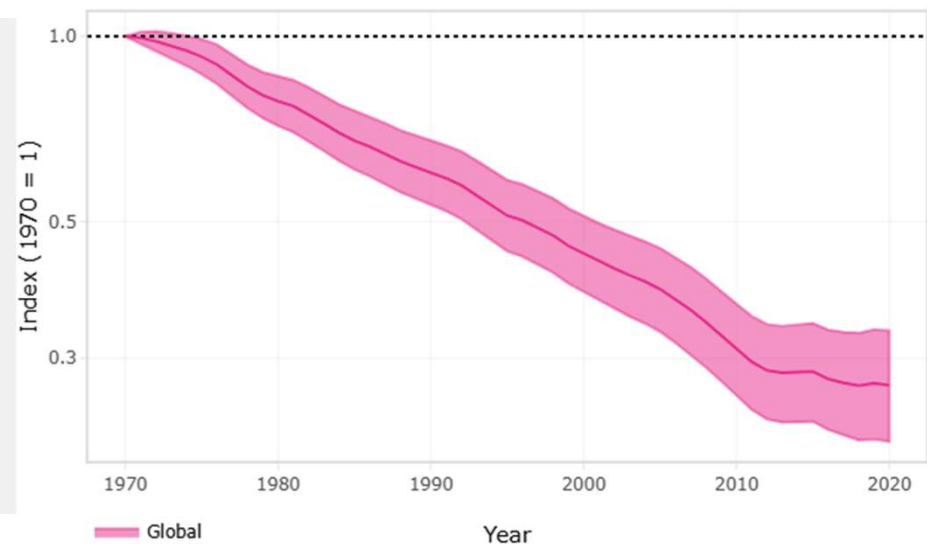
Izguba biotske raznovrstnosti v Evropi in globalno



EVROPA



GLOBALNO



Vir: The living planet index (LPI), WWF



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

OBNOVA
EKOSISTEMOV



ODPORNA
NARAVA



DRUŽBENA
KORIST



**Razlogi za
sprejetje
Uredbe EU o
obnovi naravi**

**Pomanjkljivosti
obstoječe
zakonodaje in
njene
implementacije**

**Pomanjkanje
celostnega,
večsektorskega
pristopa
(ekosistemi zunaj
N2k, opraševalci)**

**Prostovoljni
strateški cilji:
Pomanjkanje
zavezanosti in
politične
predanosti za
dejavnosti obnove**

Ukrepi za obnovo na **20 % kopenskih in morskih območjih EU do leta 2030, do leta 2050 pa za vse ekosisteme, ki jih je treba obnoviti**

- vzpostavitev biotsko raznovrstnih in odpornih ekosistemov
- POSREDNO:
 - doseganje ciljev blaženja/prilagajanja podnebnim spremembam
 - nevtralnosti degradacije tal
 - izboljšanje prehranske varnosti
 - izpolnjevanje mednarodnih zavez

Sinergije in usklajenost z obstoječimi ukrepi drugih sektorjev



Usklajenost s podnebnimi politikami ter upoštevanje podnebnih sprememb pri ukrepih obnove, ukrepi pomagajo pri blaženju podnebnih sprememb



Usklajenost s kmetijsko in gozdarsko politiko ter upoštevanje obstoječih dobrih praks v kmetijstvu in gozdarstvu



Usklajenost s prostorsko, vodarsko in energetske politiko



Čezmejno sodelovanje - sinergije z ukrepi drugih držav članic



Področja obnove narave v uredbi



Obnova habitatnih tipov in
habitatov vrst

Direktiva o habitatih /
pticah

Obnova HT v slabem stanju

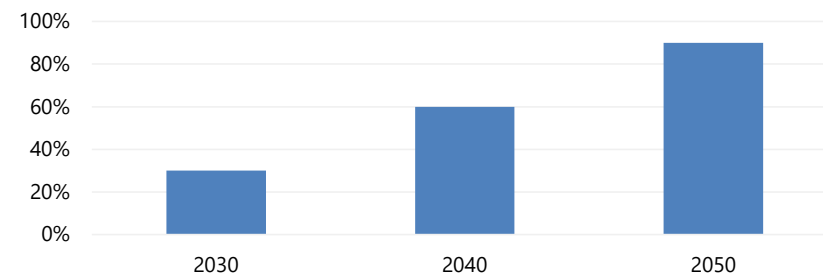
Ponovna vzpostavitev
referenčnih območij, kjer je
potrebno za ugodno stanje

Obnova habitatov vrst

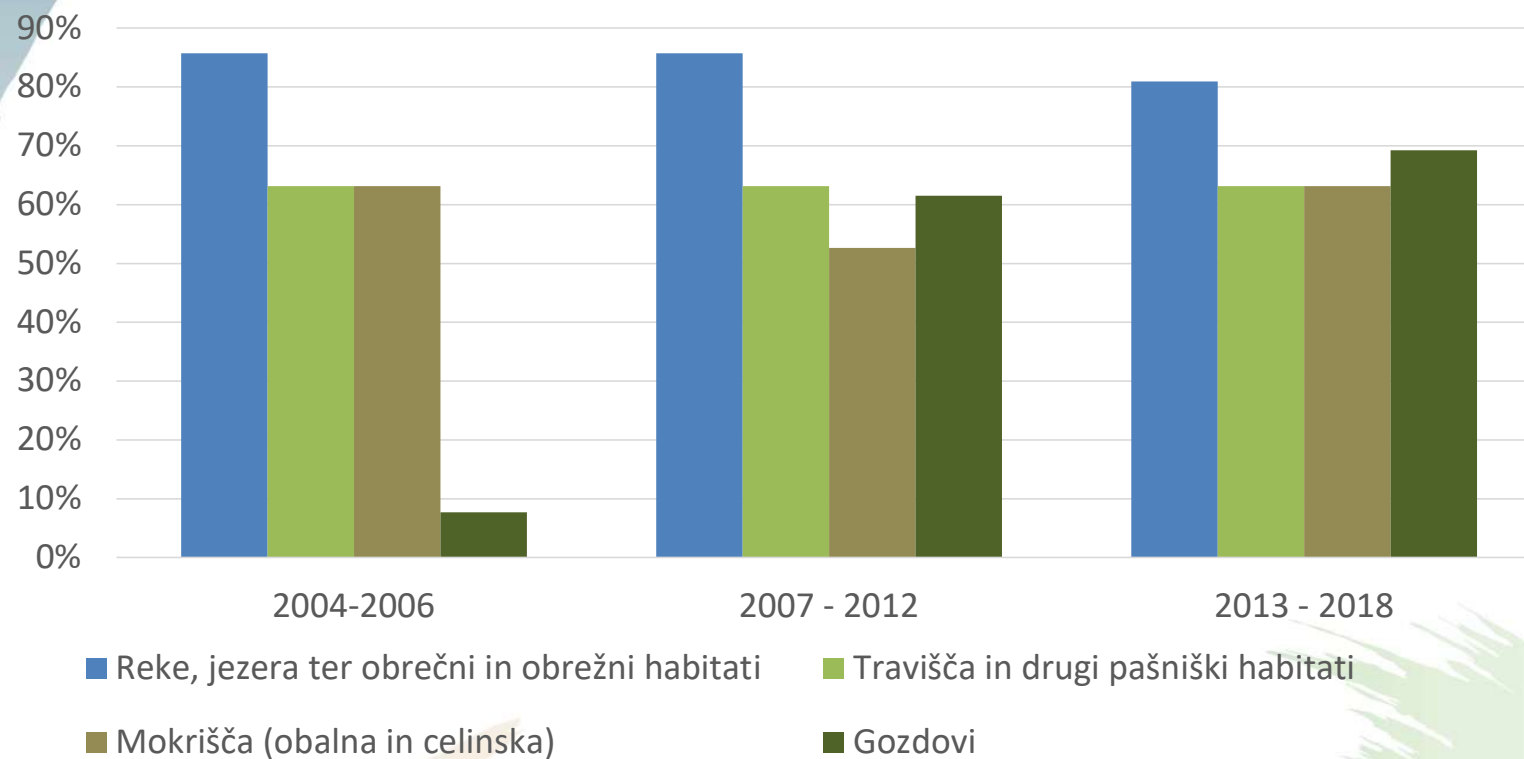
Zapolnitev vrzeli v znanju (2030
90%)

Zahteva po neposlabšanju

% območij HT v slabem stanju pod ukrepi
obnove



Delež št. HT v slabem stanju



Vir: Zbirno poročilo po 17. členu Habitatne direktive



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

- Do leta 2030 se ukrepi obnove habitatnih tipov (HT) v slabem stanju prednostno **uvajajo na območjih Natura 2000**
- Program upravljanja Natura 2000 - PUN
 - **podrobni cilji ohranjanja** in **ukrepe** za dosego teh ciljev
 - **prednostni projekti** obnove
 - financiranje
 - spremljanje stanja ohranjenosti in izvajanja ukrepov

	Skupna površina (km ²) v Sloveniji	% skupne površine na N2K	Ocena okvirne obveznosti ukrepa izboljšanja stanja do 2030 člen 4 (1)
Mokrišča (obalna in celinska)	22	96%	1 km ²
Travišča in drugi pašniški habitati	1253	73%	100 km ²
Reke, jezera ter obrečni in obrežni habitati*	451	76%	50 km ²
Gozdovi	5241	47%	500 km ²

Vir: Zbirno poročilo po 17. členu Habitatne direktive



Primer uspešne obnove mokrišča



Nagrada
Rada Smehduja



Obnova mokrišča Škocjanski zatok (Foto: Naravni rezervat Škocjanski zatok, satelitski posnetek)



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

**Obnova
naravne rečne
povezljivosti in
poplavnih
območij**

**Naravna rečna
povezljivost**

Popis umetnih ovir za
povezanost površinskih
voda

Dolžina in zemljevid prosto
tekočih rek

**Izboljšanje naravnih
funkcij povezanih
poplavnih območij**

Povzetek načrtovanih
ukrepov

Površina in zemljevid
izvajanja ukrepov





*Izvedba drče za ribe – vzpostavitev prehodnosti odseka Vipave, projekt
VIPava (Foto: Jana Laganis ZRSVN)*

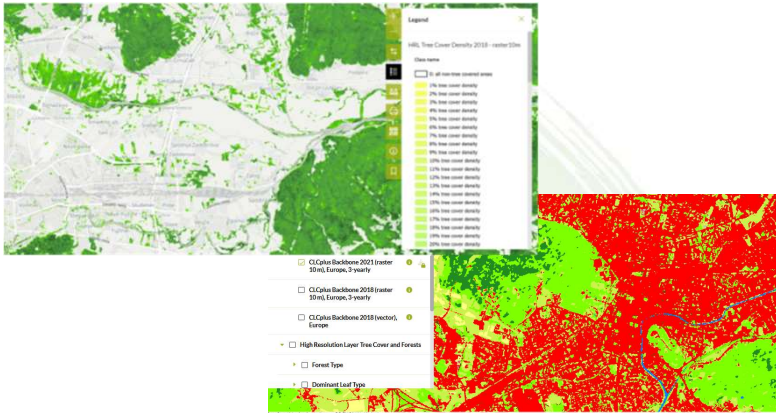
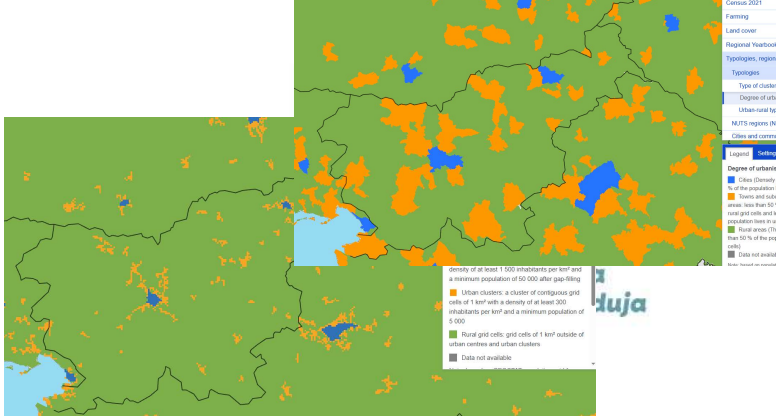
**Obnova
urbanih
ekosistemov**

2026: DOLOČITEV OBMOČIJ URBANIH EKOSISTEMOV

Do 2030:
**BREZ IZGUB ZELENE POVRŠINE/
POKROVA KROŠENJ**

2032: DOLOČITEV ZADOVOLJIVIH RAVNI

Po 2030: POVEČANJE ZELENE POVRŠINE/ POKROVA KROŠENJ





Uvesti metodologijo za letno spremljanje (delegiran akt EK)

Izboljšati raznolikost opraševalcev in obrniti upad populacij

Doseči naraščajoči trend za populacije opraševalcev dokler ne bodo dosežene zadovoljive ravni



Hotel za žuželke, Haloze (Foto: Arhiv projekta LIFE TO GRASSLANDS)



Projekt SOOS Sadjarji za opraševalce in opraševalci za sadjarje (Foto: doc. dr. Danilo Bevk)



Projekt SOOS - Sadjarji za opraševalce in opraševalci za sadjarje (Foto: Blaž Koderman)



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR





Obnova kmetijskih ekosistemov

Obnova za povečanje
biotske raznovrstnosti
kmetijskih
ekosistemov

Poleg območij ukrepov
obnove HT po direktivi o
habitatih/pticah

Doseči naraščajoči
trend 2 od 3
kazalnikov

Indeks travniških metuljev

Zaloga organskega ogljika v
mineralnih tleh obdelovalnih
površin

Delež kmetijskih zemljišč z
značilnostmi visoke raznovrstnosti
krajine

Izboljšanje indeksa
pogostih kmetijskih
ptic

Indeks ptic kmetijske krajine 105 do
leta 2030, 110 do leta 2040 in 115
do leta 2050





Puščanje nepokošenih pasov okrog jajčec travniškega postavneža, projekt Gorička Krajina
(Foto: Gregor Domanjko)





Postavitev lovnih prež za velikega skovika, projekt Gorička karjina
(Foto: Gregor Domanjko)



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR



Obnova gozdnih ekosistemov

Izbor kazalnikov

(a)stoječi odmrli les; (b)ležeči odmrli les;
(c)delež gozdov z neenakomerno starostno
strukturo; (d)gozdna povezljivost; (e)zaloge
organskega ogljika; (f)delež gozdov, v katerih
prevladujejo domorodne drevesne vrste;
(g)raznoverstnost drevesnih vrst.

Izhodiščna in zadovoljiva vrednost (po 2032)

Izhodiščna vrednost in željena vrednost:
indeksa splošno razširjenih gozdnih ptic ter 6
od 7 kazalnikov

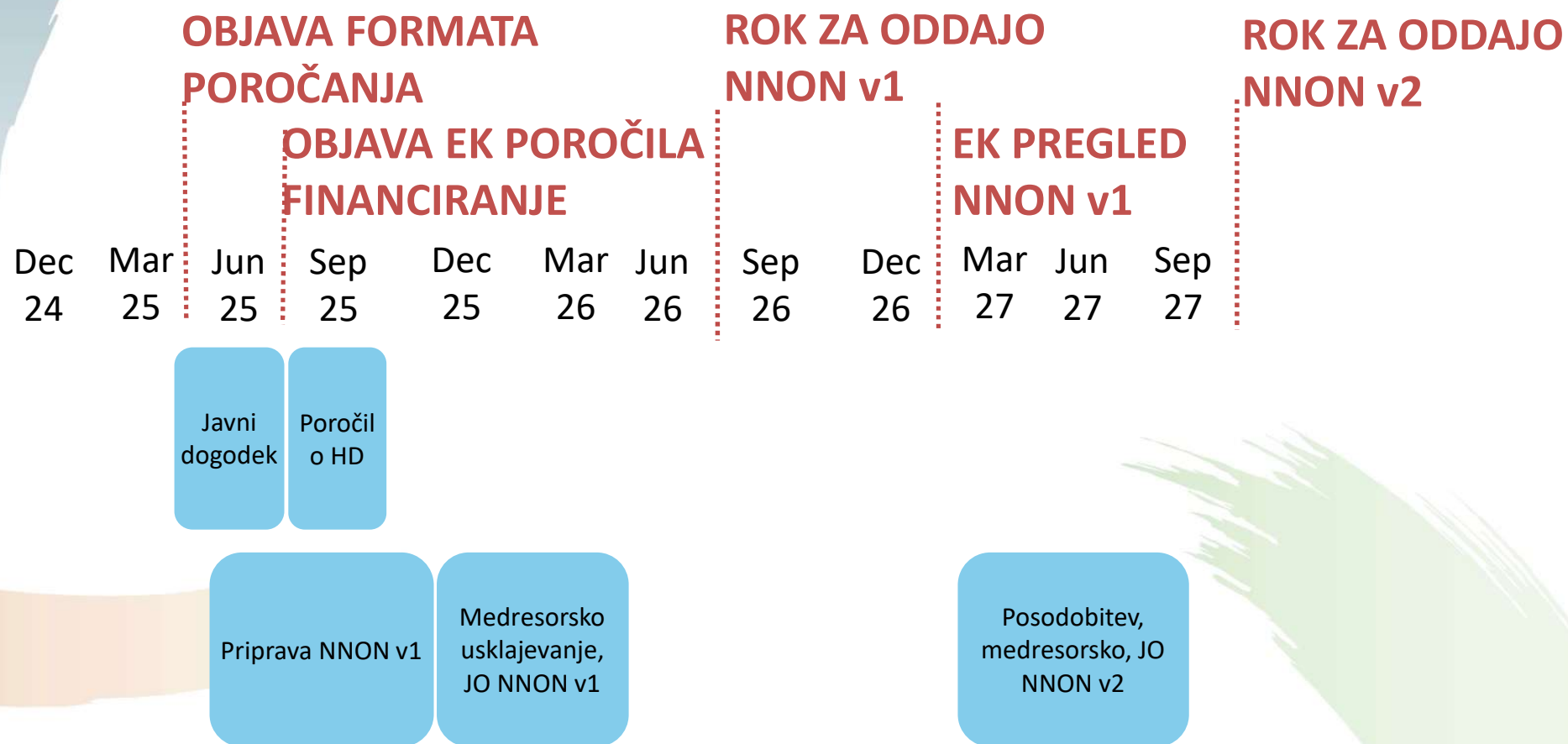
Doseganje trenda povečanja za kazalnike do leta 2030/2040/2050

Površina in zemljevid ukrepov za obnovo



Obnova obrečnih gozdov mehkolesne in trdolesne loka, projekt zaDravo (Foto: Simon Veberič ZRSVN)

Časovnica procesa in komunikacijskih aktivnosti



Vključevanje sektorjev in deležnikov

Sodelujoče organizacije

**ZGS
MNVP
ZRSVN
Drugi del.**

**MNVP
MKGP
ZRSVN
Drugi del.**

**MNVP ZRSVN
ZGS
DRSV
Drugi del.**

**DRSV
MNVP
MKGP
Drugi del.**

**MNVP
ZMOS
MKGP
Drugi del.**

Koordinacija aktivnosti

Krovna medresorska delovna skupina: Ministrstvo za naravne vire in prostor - DzN

Delovne podskupine po vsebinah

Člen 12
Gozdni ekosistemi

Člen 13
Zasaditev dreves

Člen 11
Kmetijski ekosistemi

Člen 10
Opraševalci

Člen 4
Kopinski, obalni, sladkovodni, ekosistemi

Člen 5
Morski ekosistemi

Člen 9
Rečna povezljivost, Poplavna območja

Člen 8
Urbani ekosistemi



Vključevanje sektorjev in deležnikov



- Priprava predlogov poglavij NNON na podlagi obstoječih podatkov/znanja
- Vključevanje relevantnih deležnikov v proces priprave NNON nov/dec 2025
- Javna obravnava NNON spomladi 2026
- Spletna stran Nacionalnega načrta obnove narave – v pripravi
- Kontaktni naslov za pobude/vprašanja: nnon.mnvp@gov.si



Izzivi



- Obveznosti iz naslova uredbe so deljene med deležniki, vključujoč pristop, različna pričakovanja

ZA USPEH JE POTREBNA VISOKA PRIORITETA DOBREGA STANJA NARAVE PRI VSEH DELEŽNIKIH!

- Kapacitete za implementacijo uredbe
 - Organizacija, koordinacija, usklajevanje, priprava gradiv, komunikacija, administrativni postopki (javna naročila, monitoringi, poročanje)
- Financiranje ukrepov uredbe



Hvala za pozornost!

